

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ПРИНЦИПІВ ІНТЕГРОВАНОГО УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ГАЛУЗЕВИХ ПІДКОМПЛЕКСІВ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА

IMPLEMENTATION OF THE PRINCIPLES OF INTEGRATED MANAGEMENT IN THE SYSTEM OF INDUSTRIAL SUBSIDIARIES OF WATER MANAGEMENT

У статті розглянуто імплементацію принципів інтегрованого управління водних ресурсів та проаналізовано водне європейське законодавство, а зокрема Угоду про асоціацію та Водну рамкову директиву, встановлено, що обидві спрямовані на виконання екологічної складової та сприятимуть покращенню стану довкілля та здоров'я громадян в Україні. Відповідно до Водної рамкової директиви головним робочим інструментом інтегрованого управління водними ресурсами є План управління річковим басейном. Розглянуто директиву «Про якість води призначеної для споживання людиною» 98/83/ЄС та можливість її імплементації до водного законодавства України встановлено, що впровадження водної директиви ЄС для нових країн-членів ЄС є найсерйознішим завданням і вимагає величезних інвестицій в сферу водопостачання.

Ключові слова: імплементація, екологічна складова, інтегроване управління водних ресурсів, житлово-комунальне водокористування, екологічний кодекс.

В статье рассмотрены имплементацию принципов интегрированного управления водных ресурсов и проанализированы водное европейское законодательство, а в частности Соглашение об ассоциации и Водную рамочную директиву, установлено, что обе направлены на выполнение экологической составляющей и способствовать улучшению состояния окружающей среды и здоровья граждан в Украине. Согласно Водной рамочной директивы главным рабочим инструментом интегрированного управления водными ресурсами является План

управления речным бассейном. Рассмотрено директиву «О качестве воды предназначенной для потребления человеком» 98/83 / ЕС и возможность ее осуществления к водному законодательству Украины установлено, что внедрение водной директивы ЕС для новых стран-членов ЕС является самым серьезным задачам и требует огромных инвестиций в сферу водоснабжения.

Ключевые слова: имплементация, экологическая составляющая, интегрированное управление водных ресурсов, жилищно-коммунальное водопользование, экологический кодекс.

The article discusses the implementation of the principles of integrated water resources management and analyzes the European water legislation, in particular the Association Agreement and the Water Framework Directive, that both are aimed at fulfilling the environmental component and will contribute to the improvement of the environment and the health of citizens in Ukraine. In accordance with the Water Framework Directive, the main working tool of integrated water management is the River Basin Management Plan. The directive 98/83 / EC on the quality of water intended for human consumption and the possibility of its implementation in the water legislation of Ukraine have been established that the implementation of the EU Water Directive for the new EU member states is the most important task and requires huge investment in the water supply.

Key words: implementation, ecological component, integrated water resources management, housing and communal water use, ecological code.

УДК 339

Штогрин Г.С.

к.е.н.,
молодший науковий співробітник
ДУ «Інститут економіки
природокористування та сталого
розвитку
НАН України»

Постановка проблеми. Зростаючі потреби у вдосконаленні системи інтегрованого управління водними ресурсами, зокрема імплементації принципів інтегрованого управління водних ресурсів набуває все більшої необхідності. Значну роль у забезпеченні якісного еколого-економічного розвитку національної економіки належить житлово-комунальному сектору, який представляє собою систему видів економічної діяльності, їх підвидів та підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед вітчизняних і зарубіжних учених значним доробком теорії у розробленні взаємозв'язку економічних, екологічних та соціальних проблем, формуванні екологоорієнтованої економіки є праці Алімова О., Бистрякова І., Голяна В., Медоуза Д., Хвесика М. та інших науковців. Проблематику функціонування житлово-комунального господарства досліджували такі науковці, як Качала Т., Кінаш І., Крамаренко Г., Лега Ю., Телятник С., Чечетова Н., Юр'єв С. та інші.

Постановка завдання. Метою дослідження є узагальнення принципів інтегрованого управління водних ресурсів, зокрема житлово-комунального водокористування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Водні ресурси є однією з найбільш регульованих сфер законодавства ЄС про навколишнє середовище, проте стан довкілля в Україні викликає занепокоєння. Причиною невиконання екологічного законодавства є система управління, що залишилась незмінною ще з радянських часів, за регульованість окремих сфер охорони довкілля та природокористування, відсутність належного моніторингу стану довкілля, встановлення нереалістичних норм та стандартів, відсутність інтеграції питань довкілля в інші сфери.

Основні реформи у сфері довкілля в Україні відбуваються на виконання екологічної складової Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Власне, Угода про асоціацію може стати тим потужним рушієм у сфері екологічної політики і права, що

допоможе впровадити сучасні підходи, норми і правила в Україні.

Угода була ратифікована 1 вересня 2017 року, це означає, що спектр питань, які Україна повинна реформувати у сфері довкілля, розширився і тепер не буде зосереджений лише на питаннях апроксимації, а й включатиме, співпрацю між Україною та ЄС з конкретних екологічних сфер. Співпраця між Україною та ЄС у рамках Угоди відіграє визначальну роль для успіху реформи екологічного врядування, яка вимагає докорінних змін у підходах до планування політики, розробки та прийняття законодавства, трансформації природоохоронних інститутів та способу управління, адекватних ресурсів та підтвердження політичних зобов'язань, щоб зробити питання охорони довкілля та зміни клімату пріоритетними у порядку денному країни. Найбільш успішною можна вважати сферу управління водними ресурсами у зв'язку з прийняттям необхідних законодавчих змін щодо впровадження інтегрованих підходів в управління водними ресурсами за басейновим принципом.

Таким чином, імплементація Угоди відбуватиметься шляхом створення стратегії, а потім необхідних законів і підзаконних актів через національні реформи, а не навпаки, а їх впровадження здійснюється через призму імплементації Угоди, де приділено основну увагу екологічній складовій (рис. 1).

Необхідно також передбачити ефективні механізми звітування щодо імплементації (реалізації на практиці) директив і регламентів. В Європейському Союзі цю функцію виконує Європейська комісія, чи, у випадку порушень – Суд ЄС. Україна ж не є членом ЄС і не може розраховувати на такі засоби впливу.

Основним відповідальним органом за імплементацію екологічної складової Угоди є Міністерство екології та природних ресурсів, яке є головним виконавцем більшості планів імплементації директив та регламентів в екологічній сфері.

Проте необхідною також є ефективна взаємодія Міністерства екології та природних ресурсів з іншими органами центральної влади та можливості адаптації конусної моделі інтегрованого

Рис. 1. Екологічна складова (навколишнє природне середовище) в Угоді про асоціацію

управління житлово-комунальним водозабезпеченням до вимог Угоди про асоціацію, які зазначені як співвиконавці тої чи іншої директиви. Майданчиком для діалогу та співпраці різних органів влади має стати Урядовий офіс з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

На нього покладено ще один важливий обов'язок – надання висновку щодо відповідності проекту акту зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовим, та праву Європейського Союзу. Тому Урядовий офіс повинен володіти достатньою експертизою з питань довкілля, щоб такі висновки не були лише формальністю, а справді забезпечували відповідність праву ЄС.

Базуючись на необхідності фундаментального перегляду законодавчої бази з метою розроблення нової політики ЄС у галузі використання водних ресурсів, а також на підставі проведених консультацій з широким колом спеціалістів, Європейська економічна комісія запропонувала нову рамкову директиву, яка отримала назву Директива 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики від 23 жовтня 2000 року (перед тим і надалі – Водна рамкова директива, ВРД). ВРД закріплює райони річкових басейнів, визначені не відповідно до адміністративних чи політичних кордонів, а згідно з межами річкового басейну як природного гідрографічного цілісного об'єкту.

Завданням ВРД є реалізація чотирьох головних цілей зрівноваженої водної політики. А саме: забезпечення людей питною водою, постачання води для інших господарських потреб, охорона водного середовища і обмеження наслідків повеней і посух. Головними цілями регулювання є:

- впровадження концепції інтегрованого управління басейнами рік, беручи до уваги потреби всіх споживачів;
- впровадження принципів створення водних регіонів;
- єдине визначення цілей і методів правового регулювання;
- визначення спеціалізованої урядової адміністрації на рівні басейнів рік;
- впровадження програм і планів як інструмента для досягнення належного стану вод;
- встановлення правил повернення витрат за водні послуги.

Відповідно до Водної рамкової директиви головним робочим інструментом інтегрованого управління водними ресурсами є План управління річковим басейном. Це стратегічний документ розвитку річкового басейну, який розробляється з метою впровадження інтегрованого управління водними ресурсами в річковому басейні. Це інструмент, за допомогою якого в річковому басейні мають бути

впроваджені екологічні цілі – досягнення доброго стану води, запобігання її подальшому погіршенню, збалансованому водокористуванню, що забезпечує відновлення водних ресурсів і екосистем, посилення охорони і поліпшення стану водного середовища шляхом впровадження заходів для поступового зменшення скидань небезпечних речовин, а в подальшому припиненні і ліквідації таких скидань.

Інтегрований підхід до управління водними ресурсами вимагає координації різних видів економічної діяльності, які визначають попит на воду, режими землекористування та об'єми стічних вод. Відповідно до цього принципу басейн річки або водозбірна площа стає одиницею управління водними ресурсами.

Вперше цей принцип був застосований у Франції, де відповідно до закону про воду в 1964 р. була організована нова високоефективна система басейного управління водними ресурсами, яка зараз визнана однією з кращих у світі.

Інтегроване управління річковим басейном (надалі – ІУРБ) – процес координації збереження, управління та розвитку водних, земельних і пов'язаних з ними ресурсів (поза галузевим підходом) в межах конкретного річкового басейну для того, щоб максимізувати у справедливий спосіб економічні та соціальні вигоди, пов'язані з використанням водних ресурсів, водночас зберігаючи і, там де необхідно, відновлюючи прісноводні екосистеми.

Ключем до управління водними ресурсами в річковому басейні є концепція інтеграції.

Вона включає наступні види інтеграцій:

1. Інтеграція екологічних цілей: поєднання цілей щодо якості, екологічного стану та кількості води для охорони дуже цінних водних екосистем і забезпечення загального доброго стану інших вод.

2. Інтеграція усіх водних ресурсів: розгляд усіх прісноводних поверхневих і підземних водних об'єктів, водно-болотних угідь, прибережних водних ресурсів в масштабі річкового басейну.

Водне європейське законодавство базується на концептуальній Водній Рамковій Директиві ЄС 2000/60/ЄС, що в майбутньому повинна замінити всі інші, та великому переліку взаємопов'язаних директив (рис. 2).

На сьогодні в блоку законодавчих актів щодо нормативів якості води на першому місці стоїть Директива 98/83/ЄС. Ключова мета цієї директиви полягає у захисті здоров'я людини від несприятливого впливу забрудненої води, призначеної для споживання людиною, гарантуючи відповідну якість цієї води шляхом встановлення науково обґрунтованих нормативів і визначення вимог до її моніторингу. Вимоги цієї директиви застосовуються до питної води з розподільної мережі (водопровідних), пляшок, цистерн, контейнерів,

індивідуальних джерел продуктивністю 10 м³/добу та більше або таких, що обслуговують 50 осіб та більше (для менш продуктивних, якщо вода надходить в комерційну або громадську мережу), а також для виробництва продукції на промислових підприємствах, що потребує використання води питної якості. На сьогодні в Україні впровадження Директиви 98/83/ЄС передбачено нормативно-правовим актом – ДСанПіН 2.2.4-171-10 Державні санітарні норми та правила «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною», що вміщує гігієнічні вимоги щодо якості до всіх видів питних вод, що використовуються в Україні, а саме: водопровідних, фасованих (в герметично закритих ємностях), з пунктів розливу (автоцистерн, кіосків), бюветів, колодязів, а також вод питної якості, що використовуються для виробництва продукції на промислових підприємствах.

При розробці ДСанПіН 2.2.4-171-10 використано рекомендації ВООЗ відносно необхідності врахування культурних, економічних, соціальних та місцевих умов держави-розробника національного нормативного документу щодо якості питної води, а також положення Директиви 98/83/ЄС, що зводяться до наступного: – директива не накладає на державу-члена ЄС час впровадження нормативної бази в національне законодавство; – заходи по виконанню директиви ні при яких обставинах не повинні призвести до зниження існуючої якості

питної води, оскільки від цього залежить здоров'я людей; – у національних нормативних документах держава-член ЄС може збільшувати кількість показників у порівнянні з переліком директиви, а нормативи можуть бути жорсткішими там, де це необхідно для попередження захворюваності населення.

В багатьох європейських країнах для деяких показників встановлюються жорсткіші нормативи, ніж в Директиві 98/83/ЄС. Наприклад, в світі спостерігається тенденція мінімізації канцерогенних тригалогенметанів (ТГМ) у питній воді через те, що ставлять під сумнів нормативи цих речовин в директиві ЄС [2] (табл. 1).

Таблиця 1

Нормативи ТГМ у питній воді в національних стандартах деяких країн ЄС та в Директиві 98/83/ЄС

Країна	Норматив для суми ТГМ, мкг/дм ³
Директива 98/83/ЄС	100
Люксембург	50
Німеччина	50
Швеція	50
Австрія	30
Бельгія	30
Італія	30

В ДСанПіН закладено поетапний підхід щодо впровадження показників якості питної води.

Рис. 2. Основні складові Європейського водного законодавства

Перелік показників гігієнічної оцінки питної води збільшується через кожні 5 років з часу набрання чинності ДСанПіН 2.2.4-171-10 упродовж 10 років (табл. 2).

На сьогодні в водопровідній питній воді обов'язковому контролю підлягають 24-43 показників, з 2015 року – додається ще 13 показників (10 з них за вимогою Європейського союзу, 3 – через пріоритетність в Україні), з 2020 року – додається ще 12 показників (7 з них за вимогою Європейського союзу, 5 – через пріоритетність в Україні). В подальшому передбачається посилення вимог до якості питної води: удосконалення традиційної технології підготовки питної води на річкових водопровідних станціях з метою поліпшення її якості та зменшення утворення обов'язкових до контролю у воді токсичних ТГМ. На сьогодні в країні тільки поодинокі водопровідні станції змінили технологію хлорування та хлорування з преамонізацією, що дозволило мінімізувати утворення та надходження до питної води ТГМ, насамперед, канцерогенного хлороформу.

Основні проблеми, що виникають при поетапному впровадженні вимог Директиви 98/83/ЄС в Україні, зводяться до необхідності:

- внесення змін в традиційні технології підготовки питної води або будівництво нових сучасних водоочисних споруд. На сьогодні нами визначено найпроблемніші показники з числа тих, що контролюються в питній воді і не завжди відповідають нормативним вимогам;
- проведення атестації в Україні європейських методик визначення всіх підконтрольних показників якості питної води. На сьогодні серед 66 методик, що зазначені в ДСанПіН, тільки 16 відповідають вимогам EN та ISO;
- створення європейської системи моніторингу водипитної якості, що використовується для питних, технологічних та господарсько-побутових цілей;
- переоснащення лабораторій і навчання персоналу підприємств питного водопостачання і контролюючих установ;
- заміни застарілих водопровідних мереж;
- створення механізму надання інформації споживачам.

Впровадження водної директиви ЄС для нових країн-членів ЄС є найсерйознішим завданням і вимагає величезних інвестицій в сферу водопостачання. Натомість, за даними Інституту міжнародної

та європейської екологічної політики (Німеччина), дотримання водного законодавства ЄС обіцяє і великі економічні вигоди – від 5 до 14 мільярдів Євро.

Детальніше розглянемо процес імплементації та наявні проблеми щодо Директиви Ради №91/676/ЄЕС від 1991 року про захист вод від забруднення нітратами з сільськогосподарських джерел, із змінами і доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) № 1882/2003 (Додаток ХХХ до розділу 6 Угоди про асоціацію між Україною і ЄС). Відповідні нормотворчі, інституційні та організаційні заходи викладені в Плані імплементації цієї Директиви, схваленій Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 371 від 15 квітня 2015 року. Слід зазначити, що положення Директиви не були враховані в національному законодавстві, і тепер віднесені до числа першочергових для імплементації.

Є підстави очікувати позитивних наслідків впровадження зазначеної Директиви (скорочено називають «по нітратах») для поліпшення якості водних ресурсів, що відповідає меті Державної програми «Питна вода України» на 2011-2020 роки. Враховуючи глобальність проблеми якості водних ресурсів, можна розраховувати на фінансову допомогу ЄС при її впровадженні.

Передбачено форсоване впровадження Директиви – за 4 роки з моменту вступу в силу Угоди про асоціацію Україна – ЄС. Як відомо, на прохання Польщі надати їй перехідний період 8 років для впровадження положень Директиви по нітратах Євросоюз заявив, що вважає імплементацію екологічних норм першочерговим завданням і запропонував виконати зобов'язання протягом 4 років. Слід зазначити, що Директива про захист вод від забруднення нітратами з сільськогосподарських джерел є першою в переліку 19 директив і регламентів, які є основою підходу cross-compliance в Євросоюзі.

Потрібно відзначити, що незважаючи на наявність нормативно-правової бази, на державному рівні в областях потрібна розробка нормативно-правових актів місцевого значення, покликаних створити сприятливі економічні та законодавчі умови для впровадження басейнового принципу управління водними ресурсами.

Для імплементації принципів інтегрованого управління житлово-комунального водокористування слід використовувати такі інструменти.

Таблиця 2

Кількість показників, що контролюються у водопровідній питній воді згідно з нормативними документами

Показники	ДСанПіН 2.2.4-171-10	Директива 98/83/ЄС	Рекомендації ВООЗ
На сьогодні	24-43*	30-48*	> 10
через 5 років	37-56*		
через 10 років	49-68*		

Примітка. * – кількість показників коливається в залежності від місцевих умов, технології підготовки питної води тощо.

1. Інструменти планування. Поділяють на інструменти стратегічного планування та інструменти розроблення планів управління. Інструменти стратегічного планування, у тому числі стратегії, плани і програми, є національними механізмами:

- упровадження положень міжнародних правових документів на рівні держави;
- встановлення національних пріоритетів у сфері охорони довкілля;
- визначення пріоритетних напрямів фінансування з національного бюджету та пошуку фінансування з інших джерел, у тому числі міжнародних.

Прикладами інструментів стратегічного планування є національні плани дій з охорони довкілля, національні кліматичні програми, галузеві екологічні стратегії, плани та програми.

Інструменти стратегічного планування в багатьох випадках можна використовувати для регулювання діяльності, яка є менш масштабною, ніж діяльність на національному рівні. Це, зокрема, стосується регіональних стратегій, планів і програм та місцевих планів дій з охорони довкілля.

Інструменти розроблення планів управління регулюють оперативну діяльність у сфері водокористування та використання інших природних ресурсів (наприклад плани управління річковим басейном). Дія таких планів обмежується певною територією.

2. Оцінка впливу на навколишнє середовище (ОВНС). Зазвичай застосовується до проектів приватного сектору. ОВНС є важливим засобом

урахування екологічних питань у процесі прийняття економічних рішень, оскільки однією з вимог ОВНС і умовою її проведення є участь громадськості.

3. Стратегічна екологічна оцінка (СЕО). Це один із ключових інструментів галузевої інтеграції екологічної водної політики на стратегічному рівні. Основна мета СЕО полягає в забезпеченні врахування екологічних міркувань у процесі розроблення державних стратегій, планів, програм і законопроектів. СЕО потрібно застосовувати на тій стадії, коли особи, відповідальні за прийняття рішень, здатні вплинути на рішення та врахувати можливий вплив певної стратегії, плану чи програми на довкілля. СЕО проводять на більш ранніх стадіях планування, ніж ОВНС.

4. Системи екологічного менеджменту. Це важливий інструмент урахування вимог екологічної водної політики на рівні підприємства, оскільки він дає можливість менеджерам виявляти нові можливості, впроваджувати екологічно дружні технології та скорочувати виробничі витрати.

Використання таких систем стає дедалі популярнішою практикою. У багатьох країнах зростає кількість підприємств, які пройшли екологічну сертифікацію.

5. Ринкові та економічні інструменти, якими є, наприклад, екологічні податки, екологічні державні закупівлі, податково-бюджетні стимули, диференціація податків, торгівля викидами, екологічне маркування.

Ці інструменти сприяють інтеграції екологічної політики в політику інших галузей, у тому числі водні ресурси, сільське господарство, транспорт тощо. Раціональне застосування цих інструментів сприяє ефективнішому використанню ресурсів та оптимальнішому досягненню цілей екологічної політики.

Більшість екологічних законів не застосовується до навколишнього середовища в цілому, частіше до сфери їх правового регулювання належать окремі екологічні сектори, специфічні види забруднення певними речовинами, зокрема, як правило, не регулюється адекватно переміщення забруднення з одного сектору в інший, а також загальні наслідки від забруднення. Розвиток екологічного законодавства шляхом кодифікації, використовуючи більш сильні схоластичні елементи, може вдосконалити керівний управлінський потенціал екологічного законодавства.

Незважаючи на те, що видається неможливим повністю відмовитися від секторального регулювання, за допомогою кодифікації можливо принаймні подолати традиційну фрагментацію екологічного законодавства та погодити трансекторальний та секторальний підхід до екологічного регулювання.

Результатом таких наукових дискусій стало прийняття в ряді європейських країн екологічних кодексів. Наприклад, Екологічний кодекс Швеції був прийнятий у 1998 р. та набрав чинності 1 січня 1999 року. Він замінив 15 правових актів, основні положення яких були об'єднані в кодексі. Рішення про прийняття Екологічного кодексу було зумовлено тим, що попереднє законодавство було визнано неефективним у вирішенні екологічних проблем, які виникли при забезпеченні сталого розвитку. При розробці Екологічного Кодексу Швеції були поставлені такі завдання, як модернізація та оновлення екологічного законодавства, його систематизація, врахування судової практики та посилення ролі центрального (не місцевого) законодавства.

Метою Екологічного кодексу визначено сприяння сталому розвитку, який має забезпечити здорове та неушкоджене навколишнє середовище для сучасного та наступних поколінь. З цією метою кодексом встановлюється, що людське життя та навколишнє середовище захищаються від шкоди та втрат, які можуть бути спричинені забрудненням або в результаті інших дій, охороні підлягають біорізноманіття, важливе природне та культурне довкілля. Використання землі, води та фізичного оточення має забезпечувати довготривале

належне управління з екологічної, соціальної, культурної та економічної точки зору. Повторне використання та переробка матеріалів, сировини та енергетичних ресурсів заохочується з метою встановлення та підтримки природних циклів.

Екологічний кодекс Франції був прийнятий у 2000 році. До нього ввійшло 39 законів, які були прийняті до 2000 року. Стаття L. 110-1 цього Кодексу визначає, що природні території, ресурси та місця поширення (ареали), а також ландшафти, якість повітря, види тварин та рослин, біологічне різноманіття та баланс, якому вони сприяють, є частиною загального надбання нації. Захист, збільшення, відновлення, реабілітація та управління всім вищезгаданим має здійснюватися в загальних інтересах та сприяти меті досягнення сталого розвитку.

Правове регулювання кодексу базується на таких принципах, як запобіжний, принцип превентивних та реабілітаційних дій, принцип «забруднювач платить», принцип участі.

У квітні 2006 р. Екологічний кодекс також був прийнятий в Італії. Його метою є підвищення якості людського життя шляхом охорони та покращення екологічних умов, а також бережного та раціонального використання природних ресурсів.

Екологічний кодекс Італії регулює відносини щодо оцінки впливу на навколишнє середовище, інтеграційного попереджувального контролю за забрудненням, захисту води та ґрунтів, захисту атмосферного повітря та зменшення викидів, управління відходами та рекультиватії забруднених територій, претензій щодо екологічної шкоди.

Екологічний кодекс Італії базується на таких принципах як сталий розвиток, запобігання нанесення шкоди навколишньому середовищу, забруднювач платить, законодавство має встановлювати мінімальний контроль, необхідний для забезпечення захисту навколишнього середовища, свобода доступу до екологічної інформації та участі в екологічних процедурах.

Розглянутий досвід окремих держав-членів ЄС у сфері вдосконалення природоохоронного законодавства свідчить про доцільність одночасного проведення кодифікації екологічного законодавства України та його адаптації до *acquis communautaire*. Це означає, що норми права, що увійдуть до Екологічного кодексу України мають бути приведені у відповідність до вимог *acquis communautaire* згідно з міжнародними зобов'язаннями України та з вимогами національного законодавства України в цій сфері, оскільки здійснення кодифікації екологічного законодавства передбачає його вдосконалення по суті та оновлення застарілих нормативно-правових норм.

Рекомендації для покращення імплементації принципів інтегрованого управління житлово-комунального господарства:

– Покращити водну політику відповідно до логіки Рамкової водної директиви у другому циклі планів управління річковими басейнами, наприклад детальніша оцінка впливів для покращення моніторингу з метою інформації про стан водних об'єктів та розробки Програм заходів. Програми заходів та моніторингові програми повинні отримувати належне фінансування.

– Забезпечити, щоб питання забруднення води сільським господарством відповідно вирішувалось Нитратною та Рамковою водною директивами.

– Покращити контроль за забором води як з наземних, так і з підземних джерел.

– Завершити імплементацію Директиви про очистку міських стічних вод для її усіх агломерацій. Створити інфраструктуру, яка б відповідала Директиві про якість води, призначеної для споживання людиною, та Директиві про очистку міських стічних вод. Покращити систему національного звітування в рамках Директиви про очистку міських стічних вод.

– Прийняти усі необхідні плани управління ризиками затоплення та карт загроз і ризиків затоплення.

– Покращити координацію імплементації між водною, морською та природоохоронною політиками, а також між органами з управління водними ресурсами.

Висновки з проведеного дослідження.

Таким чином, система управління житлово-комунальним водокористуванням повинна відповідати вимогам Водної Рамкової директиви ЄС, орієнтуватись на стимулювання суб'єктів господарювання до збереження та відтворення водних джерел, узгодження економічних й адміністративних механізмів регулювання водокористування між басейновими управліннями водних ресурсів та адміністративно-територіальними одиницями, забезпечення додержання водоохоронного законодавства України, підвищення стимулюючої ролі бюджетної та податкової систем. Особливу увагу приділено імплементації принципів інтегрованого управління в системі житлово-комунального господарства розробленню та поетапній реалізації дієвого басейнового регулювання, створенню екологічного кодексу водних відносин, спрямованого на забезпечення економічного зростання та збереження якості питних вод та адаптації конусної моделі управління водними ресурсами до вимог європейського водного законодавства.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Закон України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 40.

2. Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004 р. № 1629-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 29. – С. 367.

3. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням. Підручник / За заг. ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника та к.е.н., проф. М.К. Шапочки. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. – 759 с.

4. Directive 2000/ 60/EC of the European Parliament and the Council of 23 October 2000 establishing framework for Community action in the field of water policy // Official Journal of the European Communities, 22.12.2000, EN, L. 327/1.

REFERENCES:

1. Zakon Ukrayiny «Pro ratyfikatsiyu Uhody pro asotsiatsiyu mizh Ukrayinoyu, z odniyeyi storony, ta

Yevropeyskym Soyuzom, Yevropeyskym spivtovarystvom z atomnoyi enerhiyi i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoyi storony» vid 16 veresnya 2014 r. № 1678-VII // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 2014. – № 40.

2. Zakon Ukrayiny «Pro Zahalnoderzhavnu prohramu adaptatsiyi zakonodavstva Ukrayiny do zakonodavstva Yevropeyskoho Soyuzu» vid 18 bereznya 2004 r. № 1629-IV // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 2004. – № 29. – S. 367.

3. Osnovy ekolohiyi. Ekolohichna ekonomika ta upravlinnya pryrodokorystuvanniam. Pidruchnyk / Za zah. red.d.e.n., prof. L.H. Melnyka ta k.e.n., prof. M.K. Shapochky. – Sumy: VTD «Univertsytets'ka knyha», 2006. – 759 s.

4. Directive 2000/ 60/EC of the European Parliament and the Council of 23 October 2000 establishing framework for Community action in the field of water policy // Official Journal of the European Communities, 22.12.2000, EN, L. 327/1.

Shtohryn H.S.

Candidate of Economic Sciences
Public Institution «Institute of Environmental Economics
and Sustainable Development of the
National Academy of Sciences of Ukraine»

IMPLEMENTATION OF THE PRINCIPLES OF INTEGRATED MANAGEMENT IN THE SYSTEM OF INDUSTRIAL SUBSIDIARIES OF WATER MANAGEMENT

Water resources are one of the most regulated areas of EU environmental law, but the state of the environment in Ukraine is of concern. The reason for non-compliance with environmental legislation is the control system that has remained unchanged since the Soviet era, the regulation of certain areas of environmental and environmental management, the lack of proper monitoring of the state of the environment, the establishment of unrealistic norms and standards, and the lack of integration of environmental issues into other areas.

Having analyzed the European water legislation, in particular the Association Agreement and the Water Framework Directive, it has been established that both are aimed at fulfilling the environmental component and will contribute to the improvement of the environment and the health of citizens in Ukraine.

The directive 98/83 / EC on the quality of water intended for human consumption and the possibility of its implementation in the water legislation of Ukraine have been established that the implementation of the EU Water Directive for the new EU member states is the most important task and requires huge investment in the water supply.

It is proposed to implement the principles of integrated management of housing and communal water use in order to promote the integration of environmental policy in the policy of other sectors, including water resources, agriculture, transport, etc. The rational use of these tools contributes to more efficient use of resources and optimal achievement of environmental policy goals.

Thus, the system of management of housing and communal water use should meet the requirements of the EU Water Framework Directive, focus on stimulating economic entities to preserve and reproduce water sources, harmonize economic and administrative mechanisms for water use management between basin water resources departments and administrative units, provision observance of water protection legislation of Ukraine, increase of the stimulating role of budgetary and tax systems. Particular attention is paid to the implementation of the principles of integrated management in the housing and communal services system for the development and phased implementation of effective basin regulation, the creation of an ecological code for water relations aimed at ensuring economic growth and preserving the quality of drinking water and adapting the conic model of water resources management to the requirements of European water legislation.